ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Ν. ΚΡΑΝΙΩΤΑΚΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ 8
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΣ ΑΝΑΞΑΓΟΡΑ 5
ΤΗΛΕΦΩΝΑ { ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ: 27-752 ΓΡΑΦΕΙΩΝ: 27-562 ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΩΝ 27-574

Ο ΤΥΠΟΣ

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΠΕΜΠΤΗ
13
ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1936
ΕΤΟΣ Β'-ΑΡΙΘ. 608-ΤΙΜΗ ΔΡΧ. ΜΙΑ

ΤΑ ΦΡΟΥΡΙΑ

Ὑποθέσετε ὅτι ἐτελεσφοροῦσαν αἱ προσπάθειαί των. Ὅτι μᾶς ἀπέκοπταν τὴν Μακεδονίαν, καὶ τὴν Ἤπειρον, καὶ τὴν Θράκην, εἴτε ὑπὸ τὸν τύπον τῆς αὐτονομήσεως, εἴτε ὑπὸ τὸν τύπον τῆς παραδόσεως εἰς τοὺς ξένους. Εἰπέτε, ὅσοι ἔχετε νοῦν διὰ νὰ σκέπτεσθε: Κατόπιν αὐτῆς τῆς ἐπιτυχίας τῶν κομμουνιστῶν, θὰ ἔζουσε καλύτερον ὁ ἐργάτης τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς; Διατί θὰ ἔζουσε; Μήπως διότι «θὰ ἐστένευαν οἱ δουλειές», ἀφ' οὗ ἡ κατανάλωσις τῆς παραγωγῆς του, θὰ ἔφθανε μόνον ἕως τὴν Μελοῦναν; Ἢ μήπως διότι ἡ ζωὴ θὰ ἀκρίβαινε περισσότερον εἰς τὴν ἠκρωτηριασμένην Ἑλλάδα, καὶ διότι νέαι περιπέτειαι θὰ ἐξερρηγνύοντο ἐδῶ, μετὰ τὴν συμφοράν;

Καὶ ὅμως αὐτὸ ἐπεδίωκε τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα.

Ὑποθέσετε ὅμως — ὃ μὴ γένοιτο — ὅτι ἐτελεσφόρησαν αἱ κομμουνιστικαὶ προσπάθειαι. Καὶ ἀπεκόπη ἡ Βόρειος Ἑλλὰς ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Θὰ ἔζουσε καλύτερον, ἢ χειρότερον, ὁ ἐργάτης τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τῆς Καβάλλας, καὶ ὁ ἀγρότης τῆς ὑπαίθρου; Θὰ ἱκανοποιεῖτο ἀφθονώτερον μέσα εἰς τὴν στενότητα τοῦ νέου σχηματισμοῦ; Ἢ θὰ ἦτο περισσότερον ἥσυχος ἡ ζωή του μέσα εἰς τὴν κοσμοχαλασιὰν τῆς μικρᾶς αὐτῆς μπολσεβικίας;

Καὶ ἐπὶ ἄλλου πεδίου: Ὑποθέσετε ὅτι εἶχαν καταλύσει τὴν θρησκείαν οἱ κομμουνισταί, καὶ εἶχαν καταργήσει τὴν οἰκογένειαν. Κατὰ τί θὰ ἦσαν εὐτυχέστεροι οἱ ναυτεργάται, καὶ ὅλοι οἱ ἐργαζόμενοι ἐν γένει, ἂν δὲν ἐξεκινοῦσαν αὔριον καὶ μεθαύριον αἱ μυριάδες τῶν προσκυνητῶν τῆς Τήνου; Ἢ θὰ ἦσαν καλύτεροι, καὶ περισσότερον εὐχαριστημένοι ὅλοι ἐκεῖνοι, ὅσοι ἀποτελοῦν ὅ,τι λέγεται «λαός», ἂν ἔβλεπαν τὴν ἀδελφήν των, καὶ τὴν κόρην των, ἕρμαιον τοῦ πρώτου τυχόντος; Κάτω ἡ οἰκογένεια. Κάτω αἱ προλήψεις. Κοινοκτημοσύνη.

Εἶνε εὐτύχημα, εὐεργέτημα ἐθνικόν, ὅτι ἐκόπη «μὲ τὸ μαχαῖρι», ὄχι ἡ κομμουνιστικὴ προπαγάνδα, ἀλλὰ τὸ ἴσον, τὸ ὁποῖον ἐκρατοῦσαν εἰς τὴν μπολσεβικικὴν ψαλμωδίαν αἱ «ἀστικαὶ» ἐφημερίδες καὶ διάφοροι «ἀστοὶ» πολιτευόμενοι. Διότι αὐτό, περισσότερον ἀπὸ τὰ γραφόμενα τοῦ «Ριζοσπάστη», καὶ ἀπὸ τὰς διαφόρους κομμουνιστικὰς προκηρύξεις, καὶ ἀπὸ τὰς διδασκαλίας τῶν ἐντεταλμένων συντρόφων, αὐτὸ ἐπηρέαζε τὰ πλήθη. Τὰ κομμουνιστικὰ ἔντυπα εἶχαν κύκλον ἐπιρροῆς, περιοριζόμενον μέσα εἰς τὰ κομμουνιστικὰ σύνορα. Ἡ συνηγορία ὅμως τῶν «ἀστῶν» παρεσκεύαζε τοὺς μὴ κομμουνιστὰς διὰ νὰ γίνουν κομμουνισταί. Ἡ ἐγγύησις, τὴν ὁποίαν ἀστικαὶ ἐφημερίδες, καὶ πολιτευόμενοι, παρεῖχον, ἔπειθεν ἐκείνους οἱ ὁποῖοι δὲν εἶχαν πωρωθῆ, οἱ ὁποῖοι καὶ ἐθνισμὸν εἶχαν, καὶ ἀγάπην πρὸς τὴν οἰκογένειαν, καὶ σεβασμὸν πρὸς τὴν θρησκείαν, νὰ περάσουν εἰς τὴν ἀπέναντι μάνδραν μὲ τὸ σφυροδρέπανον. «Δὲν εἶνε ἀντίχριστοι, καλέ, οἱ κομμουνισταί. Δὲν εἶνε πουλημένοι. Δὲν θέλουν τὸ κακὸ τοῦ τόπου μας. Ἴσα-ἴσα θέλουν τὸ καλό μας. Δὲν ἀκούσατε ποῦ τὸ ἐβεβαίωσαν οἱ δικοί μας στὴ Βουλή; Δὲν βλέπετε ἡ ἐφημερίδες μας τί γράφουν;»

Οἱ ἐξ ἐπαγγέλματος προπαγανδισταὶ τοῦ κομμουνισμοῦ, οἱ «ἡγέται» τοῦ κομμουνιστικοῦ ἀγῶνος, ἀλῆται ἦσαν, ἄνθρωποι «τοῦ σχοινιοῦ καὶ τοῦ παλουκιοῦ», περιτρίμματα τῶν δρόμων. Ἐπῆγαν καὶ ἐπωλήθησαν εἰς τοὺς μπολσεβίκους. Δὲν εἶχαν οὔτε ἱερὸν οὔτε ὅσιον καὶ ἀνέλαβαν νὰ διαπεραιωθοῦν εἰς τὴν νησῖδα Λέρον, νὰ εἰποῦμεν, καὶ νὰ βάλουν φωτιὰν εἰς τὴν πυριταποθήκην. Αὐτὸ τὸ ἔργον, τῆς ἀνατινάξεως ὁλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος, εἶχαν ἀναλάβει ἐπὶ πληρωμῇ. Αὐτοὶ λοιπόν, καλά. Ἀλλὰ οἱ ἄλλοι; Ὅλοι ἐκεῖνοι, ὅσοι, ἀπὸ βλακώδη κομματικὸν ὑπολογισμόν, ἀπὸ νεωτερισμόν, ἀπὸ ἀσυνειδησίαν, ἔβαζαν τὴν πλάτην των διὰ νὰ ἀναβοῦν οἱ σύντροφοι νὰ κυριεύσουν τὴν Ἑλλάδα;

Θὰ εἰπῆτε: Ἴσως νὰ ἦτο μία ὁμαδικὴ πλάνη. Δὲν ἤξευραν τὴν πραγματικότητα. Καὶ ὅμως...

Ἀπὸ τὰς γενομένας κατ' αὐτὰς ἀποκαλύψεις διὰ τὴν δρᾶσιν τοῦ κομμουνισμοῦ, αἱ πλέον συνταρακτικαὶ ἴσως εἶνε ἐκεῖναι, αἱ ὁποῖαι εἶδον τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος προχθὲς καὶ χθές: Εἶνε ἡ ἔκθεσις τῶν πεπραγμένων τῆς Βαλκανικῆς Κομμουνιστικῆς Διασκέψεως, ἡ ὁποία συνῆλθεν εἰς τὴν Μόσχαν τῷ 1923 καὶ ἐκηρύχθη ὑπὲρ αὐτονομήσεως τῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης. Εἰς τὴν διάσκεψιν αὐτὴν μετέσχον, ψηφίσαντες ὑπὲρ τῆς αὐτονομήσεως καὶ οἱ Ἕλληνες κομμουνισταί. Εἶνε ὅμως ἀκόμη ἓν ἔγγραφον τῆς Βαλκανικῆς κομμουνιστικῆς Ὁμοσπονδίας πρὸς τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα τῆς Ἑλλάδος. Ἡ Ὁμοσπονδία ἐπιτιμᾷ τὸ κόμμα διότι ἐνεργεῖ ὀλιγώτερον δραστηρίως ἀπὸ τὸ βουλγαρικὸν κόμμα ὑπὲρ τῆς αὐτονομήσεως τῆς Μακεδονίας, τοῦ συνιστᾷ νὰ ὁπλίσῃ ὁμάδας, καὶ τὸ πληροφορεῖ πόθεν θὰ λαμβάνῃ χρήματα. Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῶν ἀποκαλύψεων αὐτῶν πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ δικαιολογηθῇ, ὄχι ἡ ἐνίσχυσις, ὄχι ἡ προστασία, ἀλλὰ καὶ ἡ στοιχειωδεστέρα ἀνοχὴ πρὸς τὸν κομμουνισμόν;

Θὰ ἰσχυρισθοῦν ἴσως, ὅσοι ἔχουν συμφέρον νὰ τὸ ἰσχυρισθοῦν: «Αὐτὰ ὁμολογοῦμεν ὅτι δὲν τὰ ἠξεύραμεν.» Ψεῦδος. Τὰ ἠξεύρατε. Ἀνεκοινώθησαν καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς ἀκόμη τῷ 1927, καὶ προεκάλεσαν κατάπληξιν. Καί, κατ' ἀπόφασιν μάλιστα τῆς ἰδίας τῆς Βουλῆς, εἰς τὴν ὁποίαν μετεῖχον ὅλα τὰ κόμματα, — καὶ οἱ κομμουνισταί, σημειωτέον, παρίσταντο — αἱ ἀποκαλυπτικαὶ ἐκεῖναι ἀγορεύσεις ἐξετυπώθησαν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον. Τὰ ἤξευραν λοιπὸν ὅλοι, αὐτά. Τὰ ἤξευραν ὅλα τὰ κόμματα. Ἤξευραν δηλαδὴ ὅτι τὸ ἐν Ἑλλάδι κομμουνιστικὸν κόμμα ἦτο παράρτημα καὶ ὄργανον τῶν ἀλλοφύλων μπολσεβίκων, ὅτι αὐτοὶ τὸ ἵδρυσαν καὶ τὸ συνετήρουν, καὶ ὅτι σκοπός του ἦτο ἡ διάλυσις τοῦ ἑλληνικοῦ Κράτους.

Ἰσχυρίσθησαν ὅτι ἐπίστευαν τάχα ὅτι, ναὶ μὲν πληρωμένοι προδόται ἦσαν οἱ κομμουνισταί, ἀλλὰ τώρα - τελευταῖα εἶχαν ἀλλάξει, καὶ εἶχαν γίνει πρώτης τάξεως πατριῶται. Ἑπομένως οὐδεὶς Ἕλλην ἔπρεπε νὰ δυσκολευθῇ νὰ τείνῃ πρὸς αὐτοὺς τὴν χεῖρα.

Ἡμεῖς ἐπιστεύαμεν καὶ πιστεύομεν ὅτι χείρ, τεινομένη πρὸς τοὺς κομμουνιστὰς ἔπρεπε νὰ θεωρῆται μολυσμένη καὶ ἁμαρτωλή, ἀλλὰ ὅτι ἔπρεπεν ἐπίσης νὰ συναντᾷ τὸ κενόν. Διότι τῶν κομμουνιστῶν αἱ χεῖρες, αἱ ὁποῖαι ἤθελαν νὰ ἀνατινάξουν τὴν Ἑλλάδα, ἐπειδὴ ἐπληρώνοντο ἀπὸ τοὺς ξένους, ἔπρεπε νὰ εἶχαν κοπῆ. Εἶνε ὅμως ψεῦδος ὅτι ἐπίστευαν ὄντως ὅτι οἱ κομμουνισταὶ εἶχαν ἀλλάξει, καὶ εἶχαν γίνει πρώτης τάξεως πατριῶται. Αἱ ἀποδείξεις ἀφθονοῦν περὶ τοῦ ἐναντίου. Καὶ ἦτο πασίγνωστον ὅτι ἀπετέλει τέχνασμα καὶ πανουργίαν τῶν κομμουνιστῶν τὸ ὅτι, ἐντολῇ τῆς Μόσχας, μετεβαπτίσθησαν παντοῦ εἰς «λαϊκὸν» ἢ «παλλαϊκὸν μέτωπον», διὰ νὰ μὴ ἐξαφνίζουν τὸν κόσμον μὲ τὸ ὄνομα τοῦ κομμουνιστοῦ, καὶ διὰ νὰ κάμνουν ἀσφαλέστερον τὴν δουλειάν των.

Ἐὰν ὑπάρχουν δημοσιογράφοι, ἢ πολιτικοί, οἱ ὁποῖοι θέλουν νὰ ἰσχυρισθοῦν ὅτι τὴν ἔπαθαν, ὅτι ἠπατήθησαν ἀπὸ τὴν χονδροειδῆ μεταμφίεσιν τῶν κομμουνιστῶν, ὅτι τοὺς εἶδαν μετημφιεσμένους καὶ δὲν τοὺς ἀνεγνώρισαν, ἐν ᾧ ἐφαίνοντο καὶ αἱ χεῖρες, καὶ οἱ πόδες, καὶ οἱ ὀδόντες των, τότε... Τότε, αὐτοί, οἱ κατ' ἐπάγγελμα εὐφυεῖς, ὅπως ὑποτίθεται ὅτι εἶνε οἱ δημοσιογράφοι καὶ οἱ πολιτευόμενοι, νὰ δηλώσουν ἐπισήμως βλακείαν, καὶ νὰ εὕρουν βαθὺ νερὸν διὰ νὰ πνιγοῦν.

Ἀλλὰ δὲν ἐντρεπόμεθα;...

Εἰς τὸν κατακλυσμὸν τῶν ἀποκαλύψεων, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ ἀνοίξουν τὰ μάτια καὶ τῶν τυφλῶν ἀκόμη, περιλαμβάνεται καὶ μία περιεκτικωτάτη ἔκθεσις τοῦ στρατηγοῦ Παναγιωτάκου, Γενικοῦ Διοικητοῦ τῆς Ἠπείρου. Μεταξὺ ἄλλων ἡ ἔκθεσις Παναγιωτάκου χρονολογουμένη ἀπὸ 3ης Αὐγούστου, λέγει:

«Μεγάλη σημασία δίδεται ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὰ ἐν Ἰσπανίᾳ διαδραματιζόμενα αἱματηρὰ γεγονότα καὶ ἀναμένουσιν τὴν ἐπικράτησιν ἐκεῖ τῶν κομμουνιστῶν διὰ νὰ δώσωσι καὶ ἐν Ἑλλάδι τὸ σύνθημα τῆς ἐξεγέρσεως.»

Μεγάλη σημασία ἀπεδίδετο ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὰ ἱσπανικὰ γεγονότα. Ἦτο φυσικόν: Εἰς τὴν Ἱσπανίαν ὁ κοινωνικὸς ἀγὼν διεξάγεται ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης. Ἂν οἱ κομμουνισταὶ νικήσουν, αἱ δύο ἄκραι τῆς Εὐρώπης γίνονται κομμουνιστικὰ φρούρια, τὰ ὁποῖα βάζουν ὁλόκληρον τὴν Εὐρώπην εἰς τὸ μέσον.

Ἦτο λοιπὸν φυσικὸν καὶ οἱ ἐν Ἑλλάδι κομμουνισταὶ νὰ περιμένουν πῶς καὶ πῶς τὴν νίκην τῶν κομμουνιστῶν τῆς Ἱσπανίας, καὶ νὰ θεωροῦν ὡς εὐκαιρίαν δράσεως τὸν κλονισμόν, τὸν ὁποῖον αὐτὴ ἡ νίκη θὰ ἐπέφερεν εἰς ὅλον τὸν ἀστικὸν κόσμον. Τοιουτοτρόπως εὕρισκον μακρυνοὺς συμμάχους εἰς τὴν Ἑλλάδα οἱ Ἱσπανοὶ κομμουνισταὶ οἱ ὁποῖοι πολεμοῦν καὶ σφάζουν, ἀγωνίζονται καὶ ξεθάβουν μοναχάς, καὶ τὰς καίουν, κρημνίζουν ἐκκλησίας, τυφεκίζουν γυναικόπαιδα, κορυβαντιοῦν εἰς ἓν ἀσύλληπτον ὄργιον αἵματος, πυρὸς καὶ χαλασμοῦ.

Αὐτὰ λοιπὸν ἔχομεν τὴν ἰδέαν πῶς δὲν ἐγίνοντο εἰς κανὲν μέρος τοῦ κόσμου, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Εὐτυχῶς ὅτι δὲν γίνονται πλέον...

ΟΙ ΙΣΠΑΝΟΙ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΑΙ
ΣΥΝΕΧΙΖΟΥΝ ΑΚΑΤΑΣΧΕΤΟΝ
ΤΗΝ ΠΡΟΕΛΑΣΙΝ ΚΑΜΠΤΟΝΤΕΣ
ΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΝ ΤΩΝ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΩΝ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 13 Αὐγούστου. (Ἀσύρματος «Τύπου»). — Ἡ κατάστασις τῆς Ἱσπανίας εἰς τὸ τέλος τῆς χθεσινῆς ἡμέρας δύναται νὰ συνοψισθῇ ὡς ἑξῆς: Οἱ ἐπαναστάται ἐπιτίθενται κατὰ τοῦ Ἁγίου Σεβαστιανοῦ, κατὰ τηλεγραφήματα δὲ ἐκ Μπούργκος τὰ κυβερνητικὰ στρατεύματα ἐξεκένωσαν τὴν πόλιν. Τὰ βόρεια καὶ τὰ νότια ἐπαναστατικὰ στρατεύματα συνηνώθησαν παρὰ τὸ Μπανταχόθ. Οἱ κυβερνητικοὶ ἐπετέθησαν κατὰ τοῦ Ὀβιέντο, καταβάλλοντες ἀπεγνωσμένην προσπάθειαν ὅπως ἀποκόψουν τὴν προέλασιν τῶν ἐθνικιστῶν πρὸς βορρᾶν. Ἡ Μαδρίτη ἑτοιμάζει νέας ἐπιθέσεις πρὸς νότον κατὰ τῆς Κορδούης καὶ τῆς Γρανάδας. Κατ' εἰδήσεις ἐκ Ταγγέρης, αἱ ἐπαναστατικαὶ δυνάμεις τοῦ Μαρόκου θὰ ἐπιχειρήσουν μεγάλην ἐπίθεσιν μὲ σκοπὸν τὴν κατάληψιν τῆς Μαδρίτης. Ἄνδρες καὶ γυναῖκες μάχενται εἰς τὸ Ἰροὺν διὰ νὰ ὑπερασπίσουν τὴν πόλιν ἀπὸ τῶν ἐπαναστατῶν. Πολλὰ κυβερνητικὰ ἀεροπλάνα συνεκεντρώθησαν εἰς τὴν Βαλένθιαν.

ΘΑ ΠΕΣΗ ΤΟ ΜΠΑΝΤΑΧΟΘ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 13 Αὐγούστου. (Ἀσύρματος τοῦ «Τύπου»). — **Κατ' εἰδήσεις ἐκ Μαδρίτης, ἡ εὑρισκομένη ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῶν σοσιαλκομμουνιστῶν ἱσπανικὴ κυβέρνησις ἔστειλε στρατεύματα εἰς τὰς βορείους ἀκτὰς διὰ ν' ἀρχίσῃ γιγαντιαία ἐπίθεσις κατὰ τῶν ἐπαναστατῶν καὶ νὰ τερματισθῇ ὁ ἐμφύλιος πόλεμος. Τὰ κυβερνητικὰ στρατεύματα πολιορκοῦν τώρα τὸ Ὀβιέντο.**

Εἰς τὸ νότιον μέτωπον οἱ κυβερνητικοὶ ἐνισχύθησαν διὰ νέων ἐθελοντῶν. Ἀναμένεται νέος βομβαρδισμὸς τῆς Σεβίλλης, τῆς Κορδούης καὶ τῆς Γρανάδας.

Τὰ νότια ἐπαναστατικὰ στρατεύματα καὶ ὁ στρατὸς τοῦ Μόλα συνηνώθησαν εἰς τὴν Μέριντα, 100 χιλιόμετρα ἀνατολικῶς τοῦ Μπανταχόθ, τοῦ ὁποίου ἡ πτῶσις προβλέπεται προσεχής.

ΜΕΤ' ΟΛΙΓΑΣ ΗΜΕΡΑΣ ΕΙΣ ΤΟΝ «ΤΥΠΟΝ»

Θὰ δημοσιευθῇ τὸ ἀφθάστου πλοκῆς πολεμικὸν ἀνάγνωσμα

ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΣ ΕΙΣ ΤΑ ΔΑΡΔΑΝΕΛΛΙΑ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΑ 64 ΠΡΟΣΩΠΑ

Γνωρίζει 13 γλώσσας, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὴν Ἑλληνικήν. — Εἰσέρχεται μέσα εἰς τὸ «Γκαίμπεν» καὶ προσπαθεῖ νὰ τὸ ἀνατινάξῃ. — Πῶς ἐπέβη ἑνὸς γερμανικοῦ ὑποβρυχίου καὶ ἐματαίωσε τὸν τορπιλλισμὸν μιᾶς ἀγγλικῆς κανονιοφόρου. — Ἐραστὴς μιᾶς γνωστῆς Ἑλληνίδος κατασκόπου εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. — 80 μέτρα ὑπὸ τὴν θάλασσαν μὲ σκάφανδρον. — Τρομοκρατικὴ δρᾶσις εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. — Μία ἀπαγωγὴ μέσα εἰς τὰς Ἀθήνας. — Δύο ὧρες κοντὰ στὸ κρεββάτι τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου. — Ἕνας ἔρως μὲ μίαν ὡραίαν Ἑλληνοπούλαν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Εἶνε τὸ ἡμερολόγιον τοῦ Ἄγγλου κατασκόπου ΟΡΝΤΟΥΕΝΣ, τὸ ὁποῖον ἔκαμε πάταγον ὅταν ἐδημοσιεύθη.

ΑΙ ΑΠΙΘΑΝΟΙ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΩΝ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥΣ

USA
USA
USA
USA

Ἀριστερά: Οἱ Ἀμερικανοὶ ἀθληταὶ καὶ ὀλυμπιονῖκαι Ὄουενς, Μέτκαφ, Ντράπερ καὶ Βύκοφ, οἵτινες ἐπέτυχον τὸ φανταστικὸν ρεκὸρ εἰς τὴν σκυταλοδρομίαν τῶν 4Χ100 μὲ χρόνον 39.8 δευτερολέπτων. **Δεξιά:** Οἱ τρεῖς ὀλυμπιονῖκαι τοῦ δρόμου τῶν 3000 μ., ὁ Φινλανδὸς Ἰζοχόλο, ὁ συμπατριώτης του Τουομίνεν (ἀριστερὰ) καὶ εἰς τὸ μέσον ὁ Γερμανὸς Ντόμνερ.

Ἡ ἀξέχαστη παληὰ Ἀθήνα

Νοσταλγίαι μιᾶς ὡραίας ἐποχῆς

Χαρούμενη ζωή, ὡραῖοι τύποι, ἁγνὰ ἤθη

ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ κ. ΗΛ. Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗ ΩΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΜΑΚΡΑΣ ΣΕΙΡΑΣ ΤΩΝ ΑΝΑΜΝΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΔΙΑ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Ὁ «Τύπος» ἀρχίζει ἀπὸ αὔριον τὴν δημοσίευσιν μακρᾶς σειρᾶς αὐτοτελῶν ἄρθρων, τὰ ὁποῖα θὰ περιγράφουν τὴν ζωὴν τῆς Παλῆς Ἀθήνας. Θὰ εἶναι τὰ ἄρθρα αὐτὰ ζωντανὴ ἀφήγησις, περιγραφὴ ἀναπαράστασις τῆς ζωῆς, τῶν ἐπεισοδίων, τῶν αἰσθημάτων, τῶν γλεντιῶν, τῆς κοσμικῆς κινήσεως, τοῦ θεάτρου, τῶν κέντρων τῶν παλαιοτέρων Ἀθηνῶν.

Εἰς τὸ μέσον ὁ συγγραφεὺς τῶν ἄρθρων περὶ τῶν παλαιοτέρων Ἀθηνῶν, τῶν ὁποίων ἡ δημοσίευσις ἀρχίζει ἀπὸ αὔριον παλαιὸς δημοσιογράφος καὶ λογοτέχνης κ. Ἠλ. Π. Βουτιερίδης κατὰ φωτογραφίαν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Ὁ συγγραφεὺς τῶν ἄρθρων αὐτῶν, παλαιὸς δημοσιογράφος καὶ λογοτέχνης, κ. ΗΛΙΑΣ Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗΣ, ὁ ὁποῖος εὑρίσκετο μέσα εἰς τὴν καρδίαν ἐκείνης τῆς ζωῆς, θὰ ἀσχοληθῇ αὔριον μὲ τοὺς «ΚΑΝΤΑΔΟΡΟΥΣ», τοὺς ἀλησμονήτους αὐτοὺς τύπους τῆς Παλῆς Ἀθήνας. Σήμερον δίδει ὡς εἰσαγωγὴν τῆς ὅλης μακρᾶς σειρᾶς τῶν ἄρθρων μίαν εἰκόνα τῶν παλαιοτέρων Ἀθηνῶν, ὅπως τὰς εἶδε καὶ τὰς ἔζησεν ὁ ἴδιος.

Τί λοιπὸν ἦτον αὐτὴ ἡ παλαιοτέρα ζωὴ τῶν Ἀθηνῶν, τὴν ὁποίαν μὲ τόσην νοσταλγίαν ἀναπολοῦμεν σήμερον ὅσοι τὴν ἐζήσαμεν καὶ τὴν ἐγνωρίσαμεν πρὸ σαράντα ἢ πενήντα ἐτῶν; Δύσκολον νὰ καθορισθῇ γενικῶς. Διὰ τοῦτο θὰ προσπαθήσω νὰ τὴν ἀναπαραστήσω εἰς τὰς λεπτομερείας της, ἀφυπνίζων τὰς ἀναμνήσεις μου καὶ ἀπὸ τὰς λεπτομερείας αὐτὰς ἐλπίζω νὰ συγκροτηθῇ ἡ ὅλη ἀληθὴς εἰκών της. Εἰκὼν ὡραία, χαριτωμένη, ἀλησμόνητος.

Ὅσοι τὴν νοσταλγοῦμεν τὴν ζωὴν αὐτὴν δὲν εἴμεθα μήτε μισονεῖσταί, μήτε ἀποστρεφόμεθα τὴν σημερινὴν ἐκδήλωσιν τῆς Ἀθηναϊκῆς ζωῆς, μήτε παραγνωρίζομεν τὴν ἀξίαν τῶν ποικίλων νέων λεπτομερειῶν της, ποὺ τῆς προσδίδουν κάποιον ἰδιαίτερον τόνον. Ἀλλ' ὁμολογοῦμεν ὅτι εἰς τὴν νέαν δὲν ἀνευρίσκομεν τὴν χάριν καὶ τὴν γοητείαν τῆς παλαιοτέρας. Διατί τοῦτο; Ἐρωτήσατε τὸν παρήλικα, τὸν ζῶντα χωρὶς ὄνειρα πλέον, χωρὶς ἐλπίδας, χωρὶς ἀγάπην, διατὶ στρέφει τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς ψυχῆς του πρὸς τὸ παρελθόν του καὶ ἀναπολεῖ μελαγχολικὸς τοὺς πρώτους ἔρωτάς του καὶ τὰ νεανικὰ ὄνειρά του· ἐρωτήσατε τὸ χελιδόνι διατί, ἐπιστρέφον ἀπὸ τὸ μακρυνὸν ταξίδι του, ἀναζητεῖ πάντοτε τὴν παλαιάν φωλεάν του· καὶ ἴσως νὰ λάβετε τὴν δέουσαν ἀπάντησιν.

Ἡ ἀνάμνησις τοῦ παρελθόντος εἶνε συνήθως ὀδυνηρά. Ἀλλ' ὅταν ἡμεῖς οἱ παρήλικες ἐνθυμούμεθα τὴν παλαιοτέραν Ἀθηναϊκὴν ζωήν μας, αἰσθανόμεθα νὰ πλημμυρῇ καὶ πάλιν ἡ ψυχή μας ἀπὸ βαθυτάτην ἀγάπην πρὸς τὸ κονιοστεφὲς τότε ἄστυ καὶ τὴν ζωήν του, πρὸς κάθε τί, ποὺ ἀπετέλει ἐκδήλωσιν τῆς ζωῆς αὐτῆς. Θὰ ἐρωτήσετε ἴσως οἱ νεώτεροι:

— Ἦτο λοιπὸν τότε τόσον ὡραία καὶ γοητευτικὴ ἡ Ἀθήνα καὶ ἡ ζωή της;

Σᾶς ἀπαντῶ:

— Βεβαιότατα· διότι ἐμεῖς τότε εὑρίσκαμεν ὡραίας καὶ τὰς ἀσχημίας της, χωρὶς νὰ προσέχωμεν εἰς τὰς κατηγορίας τῶν ὀλίγων μεμψιμοίρων.

Ἀρκεῖ νὰ εἴπω, ὅτι ὑπῆρχον πολλοὶ Ἀθηναῖοι, οἱ ὁποῖοι εἰς στιγμὰς καθ' ἃς ἡ σκόνη ἐσκέπαζε τὰ πάντα καὶ τὰ ἐλεύκαινε καὶ μᾶς ἀπετύφλωνε, ἔλεγαν μὲ ὕφος, ὅπου διεκρίνετο ὁ τόνος τῆς εἰλικρινείας:

— Τί τὰ θέλεις! καὶ ἡ σκόνη ἀκόμη τῆς Ἀθήνας ἔχει ποίησιν καὶ ὀμορφιά!

★

Δὲν εἴχομεν τότε αὐτοκίνητα· ἀλλ' εἴχομεν ἁμάξια μὲ δύο ἄλογα, τὰ ὁποῖα ὅσον καὶ ἂν ἦσαν θορυβώδη, δὲν ἐξέπεμπον τὰ ἐκνευριστικὰ στριγγλίσματα τῶν αὐτοκινήτων· παρέσυρον καὶ ἐκεῖνα ἀπροσέκτους διαβάτας, ὅταν «ἤλαυνον ἀπὸ ρυτῆρος», ἀλλὰ πολὺ ὀλιγωτέρους ἀπὸ ὅσους παρασύρουν σήμερον αὐτὰ τὰ μεταγωγικὰ μέσα, τὰ ἀποπνέοντα ἐνοχλητικὴν ὀσμὴν βενζίνης. Ὁποίαν καὶ ὁπόσην ποίησιν εἶχεν ὁ περίπατος μὲ ἁμάξι! Δὲν εἴχομεν τότε ἠλεκτρικοὺς τροχιοδρόμους· εἴχομεν ὅμως τὸν κάπως βραδυκίνητον μέν, ἀλλ' ἀπείρως εὐχαριστότερον ἱπποσιδηρόδρομον, διότι δὲν ἐθορύβει ὅπως ὁ τροχιόδρομος καὶ τὰ ἐλαφρὰ τραντάγματά του ἦσαν ἀπολύτως λικνιστικά, ἐνῷ σήμερον τὸ τράνταγμα τοῦ τροχιοδρόμου σὲ κάμνει νὰ νομίζῃς, ὅτι εὑρίσκεσαι ἐντὸς ναυαγοῦντος καϊκιοῦ· διὰ τοῦτο πολὺ ὀρθῶς μερικοὶ εἰς κάθε τοιοῦτο τράνταγμα φωνάζουν:

— Ὄρτσα!

Καὶ μαζὶ μὲ τοὺς ἱπποσιδηροδρόμους εἴχομεν καὶ τὸν Βέλγον διευθυντὴν τῆς «Ἑταιρίας Ἱπποσιδηροδρόμων», τὸν ἀλησμόνητον Βωτύ, ὁ ὁποῖος μόλις ἔφθασεν εἰς τὰς Ἀθήνας, ἀμέσως ἠγάπησε καὶ τὴν πόλιν καὶ τὴν ρετσίναν της· τάχιστα ἔγινεν ὁ γνησιώτερος Ἀθηναῖος καὶ ὁ μεγαλύτερος ρετσινοπότης, ἐλεεινολογῶν ὅσους ἔπιναν μπύραν. Οἱ νεώτεροι καὶ οἱ μέλλοντες Ἀθηναῖοι δὲν θὰ γνωρίσουν ποτὲ Βωτύ, δηλαδὴ ἄνθρωπον Εὐρωπαῖον, ποὺ εἶχε τὸ χάρισμα νὰ ἐκτιμήσῃ ἀμέσως καὶ δεόντως τὴν ὡραιότητα τῆς ἀθηναϊκῆς ζωῆς.

Δὲν εἴχομεν τότε ἠλεκτρικὸν φῶς· ἀλλ' εἴχομεν ἀεριόφως καὶ κατόπιν φανοὺς συστήματος Ἄουερ· ἤγουν εἴχομεν ἀσθενέστερον φωτισμόν. Ἀλλ' ἀκριβῶς αὐτὸ ἦτο τὸ πλεονέκτημά μας, διότι ἐβλέπομεν ὀλιγώτερον κατὰ τὴν νύκτα τὰς ἀσχημίας καὶ τῆς πόλεως καὶ τῆς ζωῆς μας· μὲ τὸ ὀλίγον φῶς ἐξιδανικεύοντο ὅλα.

★

Δὲν εἴχομεν τότε πολυσύχναστον καὶ πολυκατοικημένον Παλ. Φάληρον καὶ Ἔντεμ καὶ Γλυφάδαν καὶ Βούλαν μὲ πλάζ, μὲ τσάζ-μπάντ, μὲ μπαίν-μίξτ καὶ ἄλλα τοιαῦτα κοσμικὰ παραρτήματα τῆς πρωτευούσης· ἀλλ' εἴχομεν τὸ πολυχαδευμένον Νέον Φάληρόν μας μὲ τὰ ρωμαντικὰ ὁμοιόμορφα σπίτια του. Ὑπῆρχε βεβαίως ἡ ἀπαισία «σούδα» του, μήπως ὅμως δὲν ὑπάρχει καὶ σήμερον; Εἴχομεν τὸ Παλ. Φάληρον διὰ τοὺς φιλερήμους, τὸ ὡραιότατον Ἀμαρούσιον καὶ τὴν ὡραιοτάτην Κηφισιὰν καὶ τὸ ἄνευ θορύβου καὶ φώτων καὶ Πάλας καὶ σταθμῶν αὐτοκινήτων Κεφαλάρι, ἀληθὲς ἐρημητήριον διὰ τοὺς θέλοντας νὰ χαροῦν τὴν γοητείαν του, ζῶντες εἰς τὸ ὕπαιθρον. Εἴχομεν πραγματικὰς ἐξοχὰς εἰς τὰ πρόθυρα τῆς πόλεως, τὰ Πατήσια,

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 2αν ΣΕΛΙΔΑ)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΕΙΣ ΤΑΣ ΦΥΛΑΚΑΣ

Ἕλλην πολίτης, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν ἀτυχίαν νὰ μείνῃ ἀρκετὸν καιρὸν εἰς τὰς φυλακὰς μᾶς γράφει διὰ τὴν ζωὴν τῶν φυλακισμένων καὶ διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν, τὴν ὁποίαν ὑφίστανται εἰς μερικὰς ἐκ τῶν φυλακῶν, πράγματα τρομακτικὰ καὶ ἀπίστευτα. Οἱ Εἰσαγγελεῖς, ἂν θέλουν, μὲ ἀλλεπαλλήλους αἰφνιδιαστικὰς ἐπιθεωρήσεις, ἠμποροῦν νὰ ἀνακαλύψουν πολλά, νὰ ἀποδώσουν δίκαιον εἰς τοὺς ἀδικουμένους, νὰ συλλάβουν ἀπὸ τὸ αὐτὶ τοὺς ἐκμεταλλευομένους καὶ τὸν φυλακισμένον καὶ πᾶν ὅ,τι διαθέτει δι' αὐτὸν ἡ πολιτεία. Ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἂς ὑποδείξῃ τὴν ἐνέργειαν αὐτὴν εἰς τοὺς Εἰσαγγελεῖς. Ἡ ἐνέργεια ὅμως—εἴπομεν: Πρέπει νὰ εἶνε αἰφνιδιαστική, συχνή, νὰ συνοδεύεται δὲ ἀπὸ ἐξέτασιν τῶν φυλακισμένων ὑπὸ τοῦ Εἰσαγγελέως, χωρὶς νὰ παρίσταται κανεὶς ἀπὸ τοὺς διευθύνοντας τὴν φυλακήν. Εἰς τὴν διάθεσιν τῆς εἰσαγγελικῆς ἀρχῆς εὑρίσκονται ὁποτεδήποτε θελήσῃ τὰ στοιχεῖα περὶ τῶν ὁποίων πρόκειται.

Η ΕΡΓΑΣΙΑ

Πολὺ σωστὴ ἡ ἀπόφασις νὰ ἀνεξαρτοποιηθῇ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐργασίας, ὡς αὐτοτελὲς ὑφυπουργεῖον ἐπὶ τοῦ παρόντος. Ἂν μία Κυβέρνησις θέλῃ νὰ ἀσκήσῃ ἐργατικὴν πολιτικήν, πρέπει νὰ σχηματίσῃ ἴδιον στρατηγεῖον αὐτῆς τῆς πολιτικῆς. Αἱ ὑπηρεσίαι, αἱ ἀφορῶσαι τοὺς ἐργάτας καὶ τὰ ζητήματά των εἶνε ἀκατανόητον νὰ καταβλίβωνται μέσα εἰς τὰ μεταλλεῖα, τὴν ἁλιείαν, τὰς ἑταιρίας, τὸ συνάλλαγμα, τὰς ἐμπορικὰς ἀνταλλαγάς, καὶ τὰ ἄλλα θέματα, ζητήματα καὶ ἀντικείμενα, μὲ τὰ ὁποῖα ἀσχολεῖται τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. Ἡ Ἐργασία, εἶνε μέγα κεφάλαιον ἐθνικόν, καὶ ἡ κρατικὴ παρακολούθησις τῶν ἐργαζομένων ἀνθρώπων εἶνε μέγας σκοπὸς καὶ συμφέρον τῶν συγχρόνων Κρατῶν. Σωστὴ λοιπὸν ἡ αὐτονόμησις καὶ ἡ πληρεστέρα ὀργάνωσις τῶν ὑπηρεσιῶν, αἱ ὁποῖαι ἀφοροῦν τὴν Ἐργασίαν.

ΨΕΥΔΟΗΡΩΪΔΕΣ

Εἴδαμεν εἰς διαφόρους ἐφημερίδας καὶ εἰς ξένα περιοδικά, φωτογραφίας Ἱσπανίδων πολεμιστριῶν. Κομμουνιστριῶν ἐννοεῖται. Αἱ κομμουνίστριαι εἶνε ἐξαπλωμέναι προσηκόντως, ἔχουν φτιασθῆ προσφάτως, ὅπως εἶνε προφανές, καὶ εἶνε ἕτοιμοι νὰ πυροβολήσουν τὸν ἐχθρὸν ἀπὸ τὸ χαράκωμα. Ἀντὶ ὅμως νὰ βλέπουν πρὸς τὸν ἐχθρόν, βλέπουν πρὸς τὸν φακόν, καὶ γελοῦν. Εὐτυχῶς ποὺ πρόκειται περὶ σκηνοθεσίας καὶ δὲν ὑπάρχει ἐχθρός. Ἄλλως, καθὼς ἔχουν ἀλλοῦ τὸν νοῦν των, ὁ ἐχθρὸς θὰ τὰς ἐξεπάστρευε. Καὶ θὰ εἴμεθα ἀπαρηγόρητοι.

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΑΙ

Δὲν ἐπιτρέπεται λοιπὸν ἐφεξῆς νὰ κατασκευάζεται γάλα ἀπὸ πόσιμον ὕδωρ, πάγος ἀπὸ μπουγαδόνερα, κιμᾶς ἀπὸ «κατιμάδες» καὶ ἀποφάγια. Δὲν ἐπιτρέπεται ἐπίσης νὰ πωλοῦνται αὐγὰ μὲ πουλάκια, οὔτε κρέας ζώων, τὰ ὁποῖα μαστίζουν ὅλαι αἱ ἀσθένειαι καὶ αἱ πληγαὶ τοῦ Φαραώ. Εἰς μίαν σειρὰν μέτρων δεικνύει ὅλην τὴν σοφήν της στοργὴν ἡ Ἀγορανομία. Ἀλλ' ὅμως ἐπιβάλλεται νὰ βοηθήσουν κάπως καὶ οἱ ἐνδιαφερόμενοι. Ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους οἱ διάφοροι ἀσυνείδητοι ταΐζουν καὶ ποτίζουν ὅ,τι βαστᾷ ἡ ψυχή των. Νὰ ἐν-

Παρακολουθήσετε καὶ ἀπὸ σήμερον εἰς τὴν 4ην σελίδα τὸ

ΟΙ ΝΕΚΡΟΙ ΕΚΔΙΚΟΥΝΤΑΙ...

Δὲν ὑπάρχει περισσότερον ἐνδιαφέρον ἀνάγνωσμα ἀπὸ αὐτό.